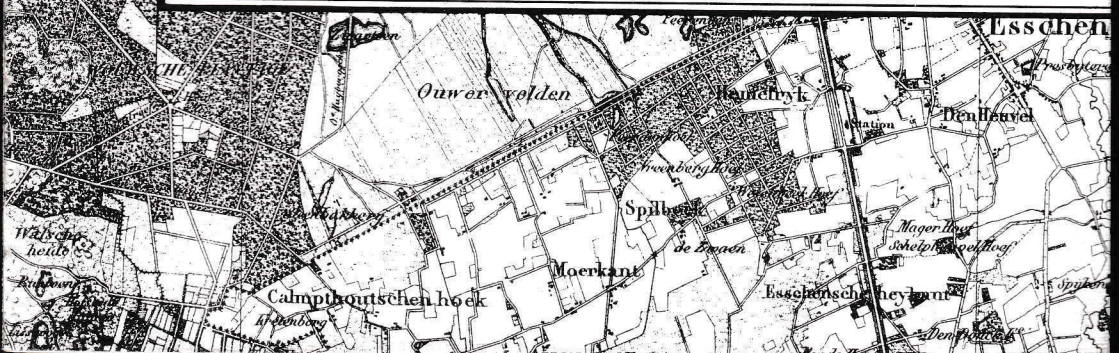

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

1/2- '93

De Wouwse bierbrouwerijen

Jaarverslag Vierschaer 1992

Afgelopen jaar werd het 10-jarig bestaan van onze vereniging gevierd met een veelheid aan activiteiten met als hoogtepunt de uitreiking van de zilveren Vierschaerspeld met oorkonde aan René Hermans, lid van de redactie, en Arno Melis, de voorzitter.

Bestuursaangelegenheden

Op 31 december had het bestuur van onze vereniging de volgende samenstelling:

Arno Melis, voorzitter, Huub Jonckheere, secretaris, Ton de Bruijn, penningmeester, Piet Hoendervangers, Jan Vissenberg, Cees Cuperus, Raymond van Staey, Wanda Broos - Hillemans en Hannie Timmermans, bestuursleden.

Op de algemene ledenvergadering van 3 februari werd afscheid genomen van het bestuurslid René Franken en Cees Cuperus werd in zijn plaats benoemd. In de ledenbijeenkomst van 30 maart trad mevrouw Wanda Broos-Hillemans aan als bestuurslid.

Omdat de heer de Bruijn sinds 1991 werkzaam is in Frankrijk, nam de secretaris het beheer van de kas op zich. Het bestuur kwam zeven maal bijeen.

Statuten

Het van kracht worden per 1 januari 1992 van het nieuwe vermogensrecht bracht wijzigingen in de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur. Herziening van de statuten is daarom in voorbereiding.

Ledenbijeenkomsten

In 1992 kwamen de leden vijf maal bijeen, steeds gemiddeld met 23 personen.

De vertoning van een video-film over "Waardevol of waardeloos", een lezing over bier en een diavertoning van oude ansichten van Wouwse Plantage waren de extra activiteiten na deze bijeenkomsten.

Op de algemene ledenvergadering van 3 februari won de heer Karel Schrooyen de Vierschaer-trofee.

Leden en donateurs

Op 31 december 1991 was het aantal abonnees 603, namelijk 250 leden en 353 donateurs. In de loop van dit jaar werd de stijgende lijn voortgezet en is het aantal op het einde van het jaar uitgekomen op 617, namelijk 261 leden en 356 donateurs. Daarnaast hebben we 23 ruilabonnementen.

Vierschaernieuws

Het Vierschaernieuws, bestemd voor onze leden, verscheen vijfmaal met mededelingen over de festiviteiten rondom het 10-jarig bestaan, ledenbijeenkomsten, excursies en andere activiteiten.

Huisvesting

Met de sector Breed Welzijn van de gemeente is druk overlegt gevoerd over een mogelijke huisvesting van onze vereniging in de kapel aan de Kloosterstraat. Verder werd gesproken over de uitvoering van de nota "Heroverweging Welzijnsbeleid" en de financiële gevolgen hiervan. In december kwam de verhuizing van de welzijnsaccommodaties op losse schroeven te staan en zullen alle alternatieven worden nog eens op een rijtje gezet.

Werkgroepen

Evenals in voorgaande jaren werden verschillende verenigingsactiviteiten door speciaal ingerichte werkgroepen verricht.

Werkgroep houtzagerij

De overkapping van de boomzaag is gereed. Het eindresultaat mag er zijn. Verder is de werkgroep gestart met de volledige renovatie van de overkapping van de cirkelzaag. Met het halen van bomen uit het bos en het zagen van balken, ribben enz. is weer begonnen. De boerderij in de Zurenhoek, eigendom van het landgoed, moest worden gesloopt in verband met herbouw. Daarom heeft de werkgroep de pannen van het dak gehaald en vervoerd naar de houtzagerij.

De planning is om in 1995, als het landgoed 100 jaar in het bezit is van de huidige eigenaren, met de restauratie gereed te zijn.

Het aantal bezoekers, dat de werkgroep het verslagjaar heeft rondgeleid, was 1.035. De reacties waren overwegend positief.

De werkgroep dankt iedereen, die op welke wijze dan ook, steun heeft verleend.

Feestcommissie

In verband met de voorbereiding van de viering van het 10-jarig bestaan werd uit de leden een werkgroep geformeerd, die negen maal bijeenkwam.

Activiteiten

Lezingen

Op maandag 2 november hield de heer de Groot uit Waalwijk een uiteenzetting over bier. De aanwezigen werden in de gelegenheid gesteld zijn zelfgebrouwen bier te proeven.

Excursies

Op zondag 19 januari werd een uitstapje gemaakt naar de tentoonstelling "Rijke oogst van schrale grond" in het Markiezenhof te Bergen op Zoom, waaraan 38 personen deelnamen.

Op zaterdag 4 april werd een wandeltocht op het landgoed "Boslust" gehouden met deelname van 7 personen en op

zondag 17 mei een fietstocht in de omgeving met 17 personen.

Op zaterdag 3 juni werd de jaarlijkse excursie gehouden, ditmaal naar Bornem en Hemiksem met 47 deelnemers. Voor de middag werden we ontvangen door de Heemkundekring "Heymissen" in de voormalige abdij van St. Bernaerdus aan de Schelde, waarin door de kring een aantal lokalen zijn ingericht. Ook werd het Roelantsmuseum bezocht.

Na de middag bezochten we de St. Bernardusabdij te Bornem en het kasteel van Marnix de St. Aldegonde o.l.v. twee gidsen.

Voor de excursie op zaterdag 5 september zie onder viering 10-jarig bestaan.

Brabantse Kastelendag

Voor de eerste keer werd in samenwerking met de Brabantse Kastelenstichting en de heer E. Speeckaert meegewerkt aan de organisatie van deze dag door openstelling van het landgoed Wouwse Plantage op maandag 8 juni (Tweede Pinksterdag).

Tussen 12.00 en 17.00 uur bezochten 1.308 personen het Brandweermuseum, de houtzagerij of namen deel aan een rondleiding. Door Omroep Brabant werd live uitgezonden vanaf het landgoed. Al met al een geslaagde middag.

Landgoeddagen Wouwse Plantage

Op zaterdag 27 en zondag 28 juni werden weer de Landgoeddagen gehouden. De houtzagerij trok zowel met de rechtkantzaag als met de boomzaag veel belangstelling. De voltooide overkapping oogstte veel bewondering. Voor de kinderen reed de Brandweergroep Wouw met brandweervoeruijen en gaf de Jack Russellclub diverse demonstraties met hun honden. In het "Appelhuisje" was een tentoonstelling ingericht met oude gebruiksvoorwerpen en het gerestaureerde torenuurwerk van Heerle. In het kader van het 10-jarig bestaan waren oude volksspelen uitgezet, die door kinderen, maar ook door ouderen met veel enthousiasme werden beoefend. Door enkele dames in onze

vereniging werden jurken, schorten, kielen en hemden gemaakt, zodat de personen, die meehielpen, in gepaste kledij rondliepen.

Ten behoeve van deze dagen werden 5 grote reclameborden gemaakt, die bij de invalswegen werden geplaatst door de dienst openbare werken van de gemeente.

Met een totaal aantal van bijna 1.500 betalende bezoekers waren dit geslaagde dagen.

Ter voorbereiding werden door Omroep Brabant opnamen gemaakt op het landgoed, welke op 22 juni werden uitgezonden.

Regionale quiz

Op 10 december werd de derde regionale quiz gehouden voor 15 Westbrabantse heemkundekringen in Baarle-Nassau. Ons team eindigde op een gedeelde derde plaats met het team uit Nieuw-Ginneken.

De einduitslag was: 1. Oud Gastel; 2. Baarle-Nassau-Hertog; 3. Wouw en Nieuw-Ginneken; 5. Rucphen; 6. Oudenbosch; 7. Zevenbergen; 8. Zundert-Rijsbergen; 9. Roosendaal; 10. Chaam; 11. Zegge; 12. Gilze-Rijen; 13. Ulicoten; 14. Etten-Leur; 15. Sprundel.

De heemkundekring "Het Land van Gastel" zal de vierde quiz organiseren.

Kleine activiteiten

Op 21 februari werd op verzoek van het gemeentebestuur meegewerkt aan het programma "Weekend in zicht" op Omroep Brabant.

Op 14 maart werd in Ossendrecht deelgenomen aan de Nederlands-Vlaamse Boekenbeurs.

Op 30 april (Koninginnedag) werd de toren van de Lambertuskerk beklommen door ruim 600 personen; in Heerle kon een kleine expositie in de kerk bezocht worden met als blikvanger het gerestaureerde torenuurwerk.

Op 2 mei was de vereniging present op de Geraniummarkt en op 12 juli tijdens de Muziekfeesten van Harmonie Oranje.

Op 12 september werd door de openstelling van de toren van de Lambertuskerk en molen "De Arend" meegewerkt aan de landelijke Open Monumentendag.

Op 1 november werd op de Interculturele dag in de Bargie het zojuist verschenen kaart- en kwartetspel gepromoot. Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het U.V.V. werd op 12 november in de grote zaal een expositie ingericht met als thema "Eten en drinken". Op verzoek van de familieraad van het Leonardushof en het U.V.V. werden resp. 2 en 11 december dia's vertoond van oude ansichten.

Aan de manifestatie "Wouw 1992" in de pas geopende Gasterij "De Afspanning" werd op 27 december medewerking verleend door een expositie van oude ansichten en foto's van Heerle.

Viering 10-jarig bestaan

Heemavond, tentoonstelling, feestweek

Op vrijdag 26 juni, één dag voor de Landgoeddagen, werd een heemavond gehouden voor alle Westbrabantse en enkele Belgische heemkundekringen. Tussen 19.00 en 23.00 uur werden de leden van 9 heemkundekringen op het landgoed Wouwse Plantage ontvangen met koffie en Wouwse harde eierkoeken, een video-voorstelling en rondleidingen.

De feestweek van 5 tot en met 13 september werd op zaterdag 5 september geopend met een excursie naar 's-Gravenwezel met 34 deelnemers. Hier werden we in het heemhuis ontvangen door de heemkundekring "De Drie Rozen" en ging de groep voor een geleide wandeling naar het kasteel van 's-Gravenwezel.

Na de uitstekend verzorgde koffietafel werden de groepen door het museum geleid, waarna een gezellig samenzijn volgde.

Op zondag 6 september werd door wethouder P. van Steekenburg in de kapel aan de Kloosterstraat de tentoonstelling "10 jaar (Viersch)aerdigheidjes" geopend. Deze gaf een overzicht van alle activiteiten, waarmee de vereniging bezig is (gewees). Deze tentoonstelling, die

tot 14 september liep, werd door ruim 600 personen bekeken.

Op maandag 7 september werd een receptie gehouden in café "Donkenhof", welke door ruim 100 personen werd bezocht. Het totale bedrag van f. 1.200,-- aan giften zal worden bestemd voor de adoptie van diverse kleine monumenten.

Vierschaer-speld

Na de opening van de tentoonstelling op zondag 6 september werd aan René Hermans als redactielid en oud-bestuurslid de zilveren dasspeld met de daarbij behorende oorkonde uitgereikt. Deze werd toegekend, omdat mede dankzij zijn schrijfszin en werklust het Vierschaer-periodiek is uitgegroeid tot een boekwerk, waarmee menigeen wegdroomt naar het "goede" verleden en waaruit men een indruk krijgt van zijn/haar heem. Hierna werd ook Arno Melis als voorzitter verrast met dit kleinood, omdat dankzij zijn inzet en bezielende leiding en constant voorbeeld voor zijn medeleden, de Vierschaer is uitgegroeid tot een bloeiende vereniging, die met een gerust hart het volgende decennium aan kan.

Kleine monumenten

In het kader hiervan werd allereerst het oude torenuurwerk uit de kerk van Heerle gerestaureerd door de heer J. Geurts. Op 7 november werd gestart met het renoveren van de hectometerpaal aan de Bergsebaan. De dienst openbare werken heeft passende bestrating aangebracht rondom deze paal. Op 28 december werd de windwatermolen, die zich nabij de Bulkstraat bevond, door een aantal leden ontmanteld en opgeslagen. De reden hiervoor was, dat de molen geen functie meer heeft in het kader van de ruilverkaveling Kruisland-Wouw. De bedoeling is deze molen terug te plaatsen aan het nog aan te leggen kerkpad tussen 't Swert van 't Schip en de Bulkstraat.

Kaart- en kwartetspel

Een grote activiteit was de uitgifte van het Wouwse kaart- en kwartetspel. De joker werd ontworpen door grafisch ontwerper K. Schrooyen, de foto's werden genomen door de fotoclub Wouw.

De sponsors werden bezocht door een aantal bestuursleden en de eindredactie was in handen van het dagelijks bestuur.

Het eerste spel werd op 22 oktober door het bestuur aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders tezamen met een ingelijst tableau met daarop de afbeeldingen van alle speelkaarten. De heer Schrooyen bood een ingelijste joker aan.

Bijna 1.000 exemplaren waren eind december reeds verkocht.

Financiële aangelegenheden

Contributie-inning

De aangekondigde doorberekening van de transactiekosten door de banken voor het betalingsverkeer met ingang van 1993, houdt een structureel nadeel in voor onze vereniging.

Vooruitlopend daarop was reeds in 1990 overgegaan op contributie-inning d.m.v. accept-giro's. Afgelopen jaar is besloten tot invoering van automatische afschrijving van contributie.

In korte tijd hebben 332 leden en donateurs de vereniging daartoe gemachtigd, hetgeen neerkomt op ruim 50%, zodat we van een succesvolle invoering kunnen spreken. Temeer omdat ook onze leden en donateurs als particuliere rekeninghouders hier wel bij varen.

Een aantal andere maatregelen m.b.t. het betalingsverkeer zijn reeds genomen of in voorbereiding teneinde de nadelen voor de vereniging nog verder te beperken.

Sponsoring

Op de achterzijde van onze publikaties staat de naam van onze sponsor: Drankencentrale Wouw B.V., waarvoor onze dank.

Subsidie

Daar onze vereniging niet vernoemd werd in de nota "Herooverweging Welzijnsbeleid" hebben wij richting gemeentebestuur hierop gereageerd. Als resultaat wordt onze vereniging genoemd als te subsidiëren instelling in de Deelverordening X: Kunst en kunstzinnige vorming van de Subsidieverordening Breed Welzijn, vastgesteld door de gemeenteraad op 24 september jl.

Overigens is geen gemeentelijke subsidie ontvangen in 1992, noch is een aanvraag daarvoor ingediend.

Redactionele aangelegenheden

Tijdschrift

In 1992 onderging het tijdschrift enkele veranderingen, waardoor het er uiterlijk (nog) beter uit kwam te zien. Dankzij de aanschaf van een nieuwe printer en het verwerken van de tekst op een PC kregen we nieuwe mogelijkheden, zoals het recht uitlijnen aan de rechterzijde van het blad en een fraaiere bladspiegel.

De redactie van het tijdschrift werd vorig jaar gevormd door Henk Hellegers, René Hermans, Michel de Koning en Frank Schijven. Voor Karel Schrooyen bleef alleen nog het rasterwerk over, omdat de kopjes via de computer aangemaakt werden.

Dianne Melis bracht de tekst, die niet op diskette werd aangeleverd, in de computer en verzorgde het uitdraaien van de tekst binnen de kadervellen.

René Franken en zijn gezin zorgden er voor, dat de tijdschriften bij de lezers in huis kwamen, ondanks het feit, dat hij geen deel meer uitmaakte van het bestuur. Het duo Frank Schijven en René Hermans stelde het tijdschrift samen, zorgde voor onderschrijft en maakte de indeling.

In de loop van 1992 verschenen vier tijdschriften: twee met een omvang van 100 pagina's, één van 92 pagina's en het laatste nummer met een totaal aantal van 88 pagina's.

Het plan om een nummer te wijden aan de Wouwse bierbrouwerijen en met name 'De Ster' uit Wouw, kon in 1992 niet gerealiseerd worden. Bij het onderzoek kwam zoveel materiaal te voorschijn, dat dit nummer in de loop van 1993 uitgegeven wordt. Het laat zich aanzien, dat dit een dubbel-nummer zal worden met daarin ook nogal wat genealogische gegevens over brouwersfamilies.

Gidsen

In juni verscheen de achtste druk van de landgoedgids in een oplage van 500 exemplaren. In deze druk werden slechts een aantal kleine wijzigingen aangebracht. Deze uitgave werd nog niet op de PC vervaardigd, maar met de oude platen. In de toekomst zal ook deze tekst in de computer worden ingebracht.

Door de 500 exemplaren is de totale oplage van de landgoedgids sinds 1984 op 4.250 exemplaren gekomen. We mogen dus gerust spreken van een succesnummer. Van de laatste druk zijn op dit moment nog 400 exemplaren in voorraad.

In juli werd de fietsgids opnieuw uitgegeven. Het betrof de vierde druk, die in een oplage van 250 stuks werd gedrukt en door de gemeente werd aangekocht. In totaal zijn hier inmiddels 1.000 exemplaren van verkocht.

Dit verslagjaar kwam het niet tot een extra uitgave voor de leden. Mogelijk dat in 1993 een extra uitgave verschijnt in de vorm van een register op de eerste tien jaargangen van het tijdschrift, want in juni van dat jaar viert de redactie het tweede lustrum. In juni 1983 verscheen immers het eerste nummer van het tijdschrift!

Oude nummers

Ook in 1992 waren er nog mensen, die oude nummers van het tijdschrift wilden hebben. Veel mensen proberen om

hun serie compleet te krijgen, hoewel dat steeds moeilijker wordt. In de loop van vorig jaar werden de nummers, die in voorraad waren in een overzichtje gepubliceerd. Voor mensen, die geïnteresseerd zijn, zal regelmatig een overzicht worden opgenomen van de exemplaren, die nog beschikbaar zijn.

Klappers DTB-boeken

De redactieleden Frank Schijven en René Hermans bleven in 1992 bezig met het maken van klappers op de Wouwse doop-, trouw- en begraafboeken. Op 31 december van dat jaar werd de laatste pagina van deze boeken ingetikt en daarmee was een karwei, dat zo'n zes jaar had geduurd achter de rug. De klappers worden nu gebruikt in Zevenbergen, Den Bosch, Den Haag, Roosendaal, Essen, Wouw en uiteraard binnen de eigen gelederen.

Dit jaar zullen beide leden een start maken met een nieuwe klus; daarvoor wordt overleg gepleegd met het Streekarchief Nassau-Brabant.

Diversen

Begonnen werd met het registreren van de fotoverzameling. De heemkundige voorwerpen volgen in 1993.

Op verzoek van de directrice van de Stichting Kinderopvang werd een voorstel gedaan voor de naamgeving van het kinderdagverblijf aan de Kloosterstraat.

De panelen en vitrines werden weer regelmatig verhuurd. De vereniging werd lid van het Brabants Landschap en voerde actie inzake het illegaal kappen van een solitaire eik aan de Akkerstraat en een houtopstand aan de Kapelstraat.

De vereniging werd aangemeld als kandidaat voor de kadastrale atlas.

Voor onze presentatie werden twee kramen aangekocht en werd het geheugen van de laserprinter uitgebreid.

In verband met wateroverlast in de kelder van het bejaardenhuis werden nieuwe stellingen gemaakt door Johan de Been en werd opslagruimte voor de boeken en

4
tijdschriften gezocht en gevonden op de zolder van de openbare bibliotheek, Markt 1.

Het gerestaureerde torenuurwerk van Heerle heeft tijdelijk een plaats gekregen op de eerste verdieping van het gemeentehuis.

Schenkeningen

Van de navolgende personen mochten we ontvangen:

Uit Oud Gastel: de heer A. Scheepens: kanonskogel.

Uit Oudenbosch: de heer J. Rampaart: bomenhefboom: de heer F. de Rooy: foto.

Uit Roosendaal: mevr. P. Ooninx - van Loon: benzinebrander, bidprentjes en verzamelalbums; de heer L. van Geel: schilderij.

Uit Nieuw-Vossemeer: de heer M. van Gaans: planeermachine.

Uit Goes: de heer F. Schuurbiers: foto's en familiepapieren.

Uit Amsterdam: de heer A. Meul: diverse oude gebruiksvoorwerpen.

Uit Heerle: de heer A. van Eekelen: voegenkapper; de heer H. Bastiaenen: kerkboeken, prentbriefkaarten en handtas; de heer G. Huijgens: slijpsteen.

Uit Moerstraten: de heer Th. van Zanten: gierpompen en tafels.

Uit Wouw: mevr. J. van der Stelt-Vissenberg: diverse oude gebruiksvoorwerpen; de heer P. Meeusen: manuscript uit 1945; J.Th. van der Veldt B.V.: stalen kogels; de heer J. Withagen: boormachine; Ir. M. Geuze: kaarten en boek; de heer J. van Tiggelen: bidprentjes en dagbladen; de heer L. Mens: diverse oude gebruiksvoorwerpen; mevrouw A. Wittebols-Havermans: inventaris Bergsestraat 5.

Uit Wouwse Plantage: de heer H. Uijtdewilligen: loodgietersmateriaal.

Externe betrekkingen

Door het lidmaatschap van Brabants Heem werden op 13 mei en 4 november de vergaderingen bezocht van de Raad van

Aangeslotenen in Tilburg. Op 8 april en 7 oktober werden de regionale bijeenkomsten van de Westbrabantse heemkundekringen bijgewoond respectievelijk in Rucphen en Halsteren.

Tevens werd op 26 september in Bergen op Zoom door 3 bestuursleden een studiedag voor heemkundigen bezocht, waar aan de hand van praktijkvoorbeelden inzicht werd gegeven in het verzamelen, registeren en documenteren van heemkundige voorwerpen.

Wouw, januari 1993

H.C.C. Jonckheere

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankcentrale "Wouw" B.V.